

Flitsend Spellen en Lezen 2

Flitsend Spellen en Lezen 2 is gericht op het geven van ondersteuning bij het leren van Nederlandse woorden. Het programma heet 'Flitsend spellen en Lezen' omdat veelvuldig gebruik wordt gemaakt van de flitsaanbieding, zowel visueel als auditief (dictee), waarna de leerling het woord zelf moet reproduceren.

Doelgroep Flitsend Spellen en Lezen 2

Flitsend Spellen en Lezen 2 is gemaakt voor leerlingen in de groepen 3 t/m 5 van het basisonderwijs. Daarnaast kan het remediërend ingezet worden voor leerlingen van het vmbo bbl, het praktijkonderwijs en de basiseducatie. Het is het vervolg op Flitsend Spellen en Lezen 1 en gaat door op de weg van het herkennen van steeds langere en steeds ingewikkelder woorden.

Omschrijving Flitsend Spellen en Lezen 2

Lezen en spellen zijn zeer complexe cognitieve vaardigheden. In tegenstelling tot lopen en praten moeten lezen en spellen aangeleerd worden via intensieve instructie, en meestal gebeurt dit op school. Op het eind van de basisschool hebben de meeste leerlingen goed leren lezen en spellen; er is echter ook een groep die achterblijft vergeleken bij leeftijdgenoten. Deze leerlingen hebben extra training nodig om voldoende vaardigheden te verwerven voor een goed maatschappelijk functioneren.

Vaak is 'meer van hetzelfde' voor deze kinderen niet genoeg. Er is een ándere, intensievere, meer fijnmazige en motiverender aanpak nodig om tot het niveau van beheersing te komen. Het programma Flitsend Spellen en Lezen 2 kan gebruikt worden voor álle leerlingen die leren lezen en spellen, maar met name ook de achterblijvers zullen er door de directe interactieve individuele aandacht die het programma biedt, veel profijt van kunnen hebben.

Goede en slechte lezers onderscheiden zich van elkaar als het gaat om het snel herkennen van woorden zonder context. De problemen hiermee worden waarschijnlijk veroorzaakt door een tekort in het fonologische domein, waar letters moeten worden omgezet in klanken, en (voor het spellen) andersom.

Bekende woorden geven bij het lezen minder problemen dan onbekende woorden. In de loop van de leesontwikkeling kunnen leerlingen met een leesprobleem wel kennis van specifieke woorden opbouwen, maar daar is vaak veel oefening voor nodig. Na dat vele oefenen komt echter toch een directe verbinding tot stand tussen de woorden en hun representatie in het langetermijngeheugen, een verbinding is nodig voor de automatische woordherkenning bij vloeiend lezen. Fonologische en orthografische verwerking lijken elkaar wederzijds te beïnvloeden, maar zijn geen onafhankelijke componenten van woordherkenning. Wanneer het fonologische decoderen (omzetten van letters naar klanken) een probleem is - bijvoorbeeld bij dyslectische leerlingen – dan kan het helpen om een groter beroep te doen op de orthografie, het visuele woordbeeld. In recent onderzoek is gevonden dat er dyslectische leerlingen zijn met een grotere orthografische competentie. Die competentie kan worden ingezet bij het opbouwen van de woordenschat in het langetermijngeheugen, door Flitsend Spellen en Lezen te gebruiken.

Voor zwakke lezers is bij het lezen van hoogfrequente Nederlandse woorden niet zozeer de accuratesse een probleem alswel de snelheid waarmee de woorden herkend worden. Wanneer woorden aangeboden worden in een flits van 200 msec is een duidelijk verschil te zien tussen de prestaties van goede en zwakke lezers. Het opvoeren van de herkenningssnelheid via de computer kan een rol spelen bij de remediëring van dyslexie.

Onderzoek levert bewijs voor de hypothese dat kinderen met specifiek leesproblemen een ander profiel van fonologische en orthografische vaardigheden hebben dan jongere 'normale' lezers met hetzelfde leesniveau. Op orthografische taken (spelling) scoren ze echter vaak beter dan verwacht op basis van dat leesniveau. Dit kan wijzen op compensatieprocessen, die ertoe leiden dat zowel bij het lezen als bij het spellen toch een bepaalde graad van beheersing wordt bereikt. In het programma Flitsend Spellen en Lezen ligt bij veel oefeningen het accent op de

visuele letter- en woordherkenning om daarmee het inzetten van orthografische compensatieprocessen te stimuleren. Het ontwikkelen van het snel herkennen van orthografische patronen is belangrijk voor het inhalen van achterstanden bij het lezen.

De leerlingen kunnen grotendeels zelfstandig met het programma werken en de werking is adaptief, d.w.z. het programma past zich aan aan de ontwikkeling die de leerling doormaakt. Onderdelen die nog niet worden beheerst, worden opnieuw aangeboden (zelfde stof, vaak andere inhoud) en zodra ze wel worden beheerst, gaat de leerling telkens vanzelf een stapje verder. Bij alles wat hij doet, ontvangt de leerling directe corrigerende of bemoedigende feedback van het programma.

Instructie en de feedback zijn niet alleen visueel, maar ook auditief, met hoogkwalitatief ingesproken geluid (geen computerstem). Het zelf typen wordt eveneens ondersteund met geluid. Als de leerling een letter op het toetsenbord indrukt, wordt de klank die bij deze letter hoort, ook uitgesproken, daardoor kan hij niet alleen visueel, maar ook auditief controleren of het goed is.

Zoals gebruikelijk in Muiswerkprogramma's is bij Flitsend Spellen en Lezen uitgegaan van rubrieken. Hieronder ziet u een overzicht van de verschillende rubrieken van Flitsend Spellen en Lezen 2.

Rubriek A	Voorbeelden
1 lg - Klankzuivere woorden MKM	kan, vin, nop
1 lg - Klankzuivere woorden MKKM	kaak, leef, hoop
1 lg - Klankzuivere woorden MK2M	kuip, leuk, soep, dier, mijn, hout, (geen ei/au)
Rubriek B	
1 lg - Klankzuivere woorden MM4	druk, durf, trek, berk, mest, stem
1 lg - Klankzuivere woorden MM5	druip, sloeg etc, (geen ei/au)
1 lg - Klankzuivere woorden MIX	rubriek A en B
Rubriek C	
1 lg - Klankzuivere woorden MMM(M)..	streep, spruit, school
1 lg - Klankzuivere woorden MMM..MMM	brengt, markt, kerst
1 lg - Klankzuivere woorden F/V en S/Z	flap, vaag, scherp
Rubriek D	
1 lg - Weetwoorden EI of IJ	dweil, grijs, kwijt
Rubriek E	
1 lg - Weetwoorden AU of OU	blauw, koud, zout
Rubriek F	

1 lg - Weetwoorden G of CH	boog, nacht, scherm
Rubriek G	
1 lg - Regelwoorden D of T	band, klant, munt
Rubriek H	
1 lg – Regelwoorden I of J	sjaal, kraai, prooi
1 lg – Regelwoorden NG of NK	bang, bank, pink
Rubriek I	
1 lg – Bijna klankzuiver LF, RG, LK etc	kolf, berg, elk
1 lg – Weetwoorden EEUW, IEUW, OUW, AUW	leeuw, kieuw, mouw, blauw
Rubriek J	
2 lg – Voorvoegsels be, ge, ver, ont	bedrijf, geluk, verhaal, ontwerp
2 lg – Achtervoegsels ig, heid, lijk, te	handig, heerlijk, valsheid, droogte
Rubriek K	
2 lg – Regelwoorden D of T	hardheid, verstand, ontbijt

Speciale toetsenborden

De HOOFDLETTERS die standaard op bijna ieder computertoetsenbord te vinden zijn, zijn eigenlijk niet geschikt voor kinderen die de kleine schrijffletters net aan het leren zijn. Gelukkig zijn er tegenwoordig toetsenborden met kleine letters verkrijgbaar die naast of in plaats van de standaard toetsenborden gebruikt kunnen worden. U kunt ze via het internet bestellen bij [Station to Station](#) (simpel en goedkoop) of bij [Edupro](#) (mooi en iets duurder).

Rubrieken en oefeningen van Flitsend Spellen en Lezen 2

Rubriek	Naam oefening	Oefenvorm
A	1 Woorden kiezen MKM	meerkeuze-flits-oefening

Rubriek	Naam oefening	Oefenvorm
Klankzuivere woorden MKM, MKKM, MK2M	2 Woorden typen MKM 3 Woorden bouwen MKM (*) 4 Woorden kiezen MKKM 5 Woorden typen MKKM 6 Woorden bouwen MKKM (*) 7 Woorden kiezen MK2M 8 Woorden typen MK2M 9 Dictee MKM, MKKM, MK2M (*)	open vraag-flits-oefening volgorde -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
B Klankzuivere woorden MM4, MM5, MIX	1 Woorden kiezen MM4 2 Woorden typen MM4 3 Woorden bouwen MM4 (*) 4 Woorden kiezen MM4 - MM5 5 Woorden typen MM4 - MM5 6 Woorden bouwen MM4 - MM5 (*) 7 Woorden kiezen MM5 8 Woorden typen MM5 9 Dictee MKM, MM4, MM5 (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
C Klankzuivere woorden MMM(M) ... Klankzuivere woorden MMM ...MMM Klankzuivere woorden F/V en S/Z	1 Woorden kiezen MMM(M) ... 2 Woorden typen MMM(M) ... 3 Woorden bouwen MMM(M) ... (*) 4 Woorden kiezen ...MMM 5 Woorden typen ...MMM 6 Dictee MMM...MMM (*) 7 Woorden kiezen S/Z F/V 8 Woorden typen S/Z F/V 9 Dictee 5/6 letters (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
D Weetwoorden EI of IJ	1 Woorden kiezen EI/IJ 2 Woorden typen EI/IJ 3 Woorden bouwen EI/IJ (*) 4 Dictee EI/IJ (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
E Weetwoorden AU of OU	1 Woorden kiezen AU/OU 2 Woorden typen AU/OU 3 Woorden bouwen AU/OU (*) 4 Dictee AU/OU (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
F Weetwoorden G of CH	1 Woorden kiezen G/CH 2 Woorden typen G/CH 3 Woorden bouwen G/CH (*) 4 Dictee EI/IJ, AU/OU, G/CH (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
G 1 lg - Regelwoorden D of T	1 Woorden kiezen D/T 2 Woorden typen D/T 3 Woorden bouwen D/T (*) 4 Dictee D/T (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
H Regelwoorden I of J Regelwoorden NG of NK	1 Woorden kiezen NG/NK 2 Woorden typen NG/NK 3 Woorden bouwen NG/NK (*) 4 Woorden kiezen I/J 5 Woorden typen I/J 6 Dictee NG/NK, I/J (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening open vraag-oefening
I Bijna klankzuiver LF, RG, LK, etc Weetwoorden EEUW, IEUW, OUW, AUW	1 Woorden kiezen LF/RP 2 Woorden typen LF/RP 3 Woorden kiezen ...UW 4 Woorden typen ...UW 5 Woorden bouwen ...UW (*) 6 Dictee LF/RP/UW (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde -oefening open vraag-oefening
J Voorvoegsels be, ge, ver, ont Achtervoegsels, ig, heid, lijk, te	1 Woorden kiezen - voorvoegsels 2 Woorden typen - voorvoegsels 3 Woorden kiezen - achtervoegsels 4 Woorden typen - achtervoegsels 5 Woorden bouwen - woorddelen (*) 6 Dictee woorddelen (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde-oefening open vraag-oefening

Rubriek	Naam oefening	Oefenvorm
K Regelwoorden D of T	1 Lange woorden kiezen D/T 2 Lange woorden typen D/T 3 Lange woorden bouwen (*) 4 Dictee lange woorden (*)	meerkeuze-flits-oefening open vraag-flits-oefening volgorde-oefening open vraag-oefening